

TEMAT KOMPLEKSOWY: OTO PRZYSZŁA PANI WIOSNA

GRUPA III- 4 latki

Propozycja zajęć:

PONIEDZIAŁEK

1. Przeczytajcie wiersz B. Formy „Przybycie wiosny”. Porozmawiajcie na jego temat.

Przybycie wiosny

Spojrzał w okno mały Paweł,
a w ogrodzie wiosna:
świeżą trawę, przebiśniegi
w koszu nam przyniosła.

Obudziła pąki kwiatów
w parku i w ogrodzie.
Zapomnijcie moi mili
o śniegu i chłodzie.

Pożyczyła od słoneczka
garść ciepłych promieni,
gdy ogrzeje nimi ziemię,
świat się zazieleni.

Bożena Forma

Pytania pomocnicze:

- Co zobaczył w oknie Paweł?
  - Co przyniosła wiosna w koszu?
  - Co pożyczyła od słoneczka?
  - O jakiej porze roku możemy zapomnieć, gdy nadeszła wiosna?
- Przypomnijcie nazwy pozostałych pór roku.

2. „Wiosna” – poproś dziecko, aby namalowało Panią Wiosnę.

Wybierzcie się na wspólny spacer i poszukajcie oznak wiosny. Podczas spaceru możecie robić zdjęcia, które udokumentują wasze obserwacje. Po powrocie porozmawiajcie, co udało się zaobserwować.

WTOREK

1. „Bocian i żaba” – zabawa ruchowa. Na podłodze zróbcie okrąg np. z szalika lub skakanki. Jedno z Was będzie „bocianem”, a drugie „żabą”. Na hasło „łąka” – „żabka” skacze po podłodze, natomiast na hasło „bocian” – „żabka” jak najszybciej musi uciec do stawu (okręgu na podłodze). Następnie zamieńcie się rolami.
2. „Wiosenni goście” – porozmawiajcie o ptakach, które powracają na wiosnę do naszego kraju; żuraw, bocian biały, jaskółka, skowronek, czajka. Omówcie ich wygląd. (Informacji oraz zdjęć ptaków można poszukać np. w internecie).
3. „Bocian” – praca plastyczno-techniczna. Przygotujcie potrzebne rzeczy. Przy pomocy kleju i białej kartki obklejcie pudełko po soku, tak aby pozostawić dziurkę na rurkę. Rurkę delikatnie musicie naciąć na samej jej górze i włóżcie ją przez dziurkę do pudełka (to będzie szyja bociana). Z czerwonej kartki kolorowego papieru wytnijcie dwa długie paski szerokości 2 cm i długości 10 cm, złożcie je w harmonijkę (to będą nogi bociana) i

przyklejcie na spodzie pudełka. Z tego samego arkusza wytnijcie również niewielki kwadrat (2 cm/2 cm) i złożcie go tak jak na rysunku (to będzie dziób), który trzeba przykleić na płatku kosmetycznym, a nad tak przyklejonym dziobem namalujcie mazakiem oczy bociana.

Tak przygotowany płatek włóżcie do naciętej rurki. Na drugiej białej kartce odrysujcie dłonie dziecka, palce pomalujcie mazakiem na czarno, a następnie je wytnijcie i przyklejcie po bokach oklejonego pudełka (to będą skrzydła). I bocian już gotowy.

4. „Śniadanie bociana” – zielony papier porwijcie z dzieckiem na małe kawałki i narysujcie na nich czarną kredką oczy (to będą żaby), rozsypcie je na niebieskiej kartce (to staw). Z boku kartki ustawcie słoik. Poproś dziecko, aby za pomocą pęsety wyciągnęło żabki ze stawu i umieściło je w słoiku.

ŚRODA

1. Porozmawiajcie o wiosennych kwiatach, pokaż dziecku popularne kwiaty wiosenne. Dziecko może powtarzać te nazwy i np. dzielić je na sylaby oraz liczyć sylaby – dziecko układa tyle klocków/kredek, ile jest sylab w nazwie kwiatka. Podobnie można się bawić, nazywając przedmioty z otoczenia.
2. Posłuchajcie utworu A. Vivaldiego „Cztery pory roku – Wiosna” (internet). Powiedz dziecku, co to za utwór i kto jest jego kompozytorem. Porozmawiajcie na jego temat. (*Czy utwór jest wesoły czy smutny? Szybki czy wolny?*) Następnie swobodnie poruszajcie się do muzyki.
3. Narysuj i wytnij dla dziecka 10 czerwonych kwiatów, 10 żółtych kwiatów i 10 fioletowych. Poproś dziecko, aby je posegregowało. Następnie ułóż w rzędzie np. jeden kwiat czerwony, jeden żółty, jeden fioletowy, i znów jeden kwiat czerwony.... Zachęć dziecko, żeby dalej ułożyło kwiaty w rzędzie, zachowując rytm. Następnym razem możesz stopniować trudność, układając kwiaty w innych konfiguracjach, np. 2 czerwone, 1 fioletowy i 2 żółte. (Wycięte kwiaty będą potrzebne kolejnego dnia.)

Wspólnie zadbajcie o kwiaty w domu, na balkonie czy ogródku. Jeśli macie możliwość, zasiejcie lub posadźcie nowe kwiaty.

CZWARTEK

1. Posłuchajcie utworu P. Czajkowskiego „Walc Kwiatów”. Powiedz dziecku, kto jest jego kompozytorem. Przy akompaniamencie utworu wspólnie narysujcie wiosenną łąkę.
2. Wytnij dla dziecka z kolorowego papieru prostokąt (to będzie donica na kwiaty). Następnie ułóżcie w 3 rzędach kolorowe kwiaty (to będą grządki):
  - w pierwszym kwiaty fioletowe,
  - w drugim kwiaty żółte,
  - w trzecim kwiaty czerwone.Powiedz dziecku, że prostokąt to doniczka, do której będą przesadzać kwiaty z grządek, np. trzeci kwiatek czerwony, pierwszy żółty i piąty fioletowy. Można zadanie utrudnić np. drugi kwiatek z pierwszej grządki, czwarty kwiatek z drugiej grządki.
3. „Żabie skoki” – sznurkiem lub tasiemką wyznaczcie miejsce, z którego będziecie wykonywać skoki. Każdy niech wybierze jeden kolor klocków, które posłużą do oznaczenia miejsca wykonanego skoku. Ustawcie się „na starcie: i skaczcie jak żaby, przed siebie. Klockiem zaznaczcie miejsce, do którego udało się doskoczyć. Następnie miarką sprawdźcie, kogo skok jest dłuższy. Zabawę powtórzcie kilka razy.

PIĄTEK

1. Przeczytajcie (lub znajdźcie w internecie i obejrzyjcie) opowiadanie „Franklin wielkim odkrywcą”. Zapytaj dziecka, o czym było opowiadanie. Kim jest odkrywca/podróżnik? Co to jest ekwipunek? Jaki ekwipunek musi mieć odkrywca/podróżnik, by udać się na wyprawę?
2. Zagadki słowne: posłuchaj zagadek i powiedz, o jakich wiosennych zwierzętach opowiadają; spróbuj ułożyć własną zagadkę (zagadki poniżej).
3. „Odkrywca” – wyobraźcie sobie, że ruszacie na wielką wyprawę przez dżunglę, za pomocą gestów musicie pokazać jak np. wspinacie się po lianie, płyniecie łódką, lecicie samolotem, przeskakujecie przez strumyk, robicie wielkie kroki, by nie wejść w mrowisko.
4. Wybierzcie się na spacer do parku lub lasu. Waszym zadaniem będzie odnalezienie i sfotografowanie: ptasiego gniazda, pączków na drzewie, krokusów lub innych wiosennych kwiatów, dużego mrowiska, bazi/kotków .

ZAGADKI

Przychodzi tuż po zimie, z pewnością znasz jej imię.

Kroczy dumnie wśród zieleni, za jej sprawą świat się zmieni!

Wiosna

Jak ten wiosenny kwiat się nazywa,

co słowo "pan" w nazwie ukrywa?

Tulipan

Co buduje każdy ptak, by chować pisklęta,

a tylko kukulka, o tym nie pamięta?

Gniazdo

Nie ma lepszej lotniczki, ogon niczym nożyczki,

Lepi gniazdo pod strzechą, jest dla ludzi pociechą,

W powietrzu toczy kółka – kto to taki?

Jaskółka

Jest duży, puchaty i ma grube łapy,

wiosną budzi się głodny po długim śnie,

co napotka, wszystko zje.

Niedźwiedź

*W kropki ma spódnicę,
chętnie zjada mszyce.*

Biedronka

*Kiedy wiosna z wonnych kwiatów
plaszcz na drzewa kładzie,
one znoszą kwietny pyłek
do swych domków w sadzie.*

Pszczoły

*Złośliwa panienska,
w pasie bardzo cienka.
Leci, brzęczy z daleka,
każdy od niej ucieka.*

Osa

*Nosi błoto, glinę.
Mozolnie pracuje,
bo maleńkie gniazdko
pod dachem buduje.*

Jaskółka

*Tu cytrynek, tam paż królowej,
wszędzie piękne, kolorowe.
Lekko unoszą się nad łąką,
gdy tylko zaświeci słońko.*

Motyle

*A co to za pan dobrodziej?
Wciąż po mokrych łąkach chodzi,*

nos do każdej wtyka dziury

i na wszystkich patrzy z góry.

Bocian

TEMAT KOMPLEKSOWY: WITAJ WIOSNO

5 LATKI

PROPOZYCJE ZAJĘĆ

PONIEDZIAŁEK

3. Zabawa badawcza: załóżcie hodowlę fasoli lub cebuli. Przygotujcie słoik napełniony wodą i załóżcie na niego gazę z dociskającą gumką recepturką. Następnie umieśćcie fasolę na gazie, by dotykała do wody. Cebulę posadźcie w ziemi. Przysypcie ją do połowy wysokości, podlejcie odrobiną wody. Obserwujcie każdego dnia wzrost roślin w swoim ogródku.
4. Opowiadanie: posłuchaj opowiadania A. Galicy „Jak Chomik szukał wiosny” (opowiadanie poniżej). Powiedz, jakie charakterystyczne wiosenne oznaki spotkał chomik. Odszukaj wspólnie z rodzicem ich ilustracje w internecie. Jeśli chcesz, to możesz samodzielnie przygotować sylwety „postaci” spotkanych przez chomika i urządzić przedstawienie dla domowników. Odegraj role poszczególnych postaci. Poruszaj nimi, zmieniaj głos.
5. Masażyk: poproś rodzica, by usiadł plecami do ciebie. Namaluj palcem na jego plecach „niewidzialny” wiosenny krajobraz. Opisz, co rysujesz, np.: *Na środku rysuję drzewo – wierzbę z puchatymi kotkami; pod nim krokusy; na górze okrągłe słońce. Wokoło latają ptaki.* Po chwili zamieńcie się miejscami.
6. Ćwiczenia gimnastyczne: weź pluszaka lub poduszkę i zaproś kogoś do wspólnych ćwiczeń:
  - stań w lekkim rozkroku, pochyl się do przodu i przekładaj pluszaka dookoła nóg, raz jednej, a potem drugiej kreśląc w powietrzu ósemkę,
  - postaw pluszaka na podłodze przed sobą; stań na jednej nodze i pokazuj wolną nogą jego poszczególne części ciała: głowę, brzuszek, pyszczek,
  - podrzuć pluszaka do góry, klaśnij i staraj się go złapać; ćwiczenie powtórz kilka razy,
  - wykonaj 10 skoków w przysiadzie jak żabka,– maszeruj rytmicznie z wysokim unoszeniem kolan; równocześnie przekładaj przed sobą pluszaka z prawej ręki do lewej.

WTOREK

1. Zagadki słowne: posłuchaj zagadek i powiedz, o jakich wiosennych zwierzętach opowiadają; spróbuj ułożyć własną zagadkę (zagadki poniżej).
2. Zabawa kreatywna: ułóż wiosenną paletę barw. Zastanów się, jakie kolory dominują wiosną. Obrysuj na kartce talerz, a następnie narysuj/namaluj na nim plamy kolorów, które można zobaczyć wiosną. Spróbuj nadać im poetyckie nazwy związane z roślinami lub zwierzętami, np.: żółty – żonkilowy, fioletowy – krokusowy, szary – baziowy, zielony – trawiasty.
3. Zabawa muzyczna: włączcie dowolną piosenkę o wiosnie; poruszajcie się w jej rytmie.

Na pauzę w muzyce przyjmijcie pozę naśladowczą charakterystyczne dla wiosny zwierzę, np.: bociana, jaskółkę, żabę, motyla, pszczołę, dżdżownicę. Zabawę powtórzcie kilka razy.

ŚRODA

1. Ćwiczenie aparatu mowy: powtórz pięć razy zaklęcia, które przyspieszą przyjście wiosny:
  - *Lelum Polelum*
  - *Mele Pete De*
  - *Ente Dente*
  - *Tele Dele*
2. Mowa: porozmawiajcie o swoich skojarzeniach związanych z wiosną. Dokończcie zdanie: *Wiosna kojarzy mi się z ...*
3. Internet: obejrzyjcie w internecie wiosenne kwiaty (krokusy, tulipany, żonkile, pierwiosnki, bratki) i dowiedzcie się, które z nich wyrastają z cebuli, a które z nasion. Jeśli możecie, to obejrzyjcie je w okolicznych ogródkach lub w sklepie ogrodniczym. Wskażcie elementy rośliny cebulowej: cebula, łodyga, liście, pąk, kwiat.
4. Ćwiczenie ruchowe: stań prosto i wespnij się na palcach z jednoczesnym uniesieniem rąk nad głowę. Następnie wykonaj przysiad, obejmując rękami kolana. Ćwiczenie powtórz trzy razy.
5. Zabawa matematyczna: przygotuj dwie kartki w różnych kolorach, wytnij z kolorowych kartek kwiaty. Na jednej kartce ułóż 2 kwiatki, a na drugiej 5. Przelicz je i wskaż, gdzie jest więcej. Następnie dołóż tyle kwiatków, aby na obu kartkach było tyle samo elementów. Zabierz z jednej kartki 4 elementy i połóż je do drugiej. Przelicz, ile jest elementów na każdej kartce. Wskaż, gdzie jest mniej, a gdzie więcej

CZWARTEK

1. Mowa: obejrzyjcie w książkach lub internecie ilustracje przedstawiające ptaki powracające do Polski na wiosnę: żurawie (w lutym – marcu), skowronki (w lutym), bociany (pod koniec marca), jaskółki (w kwietniu, maju). Spróbujcie odszukać, jak wyglądają ich gniazda i gdzie są zakładane. Porównajcie ich wielkość i budowę.
2. Zabawa ruchowa: włączcie dowolną piosenkę o wiosnie; przy jej dźwiękach naśladowajcie bociany lub żurawie machające dużymi skrzydłami – ramionami. Na pauzę w muzyce wylądujcie w gniazdach i przyjmijcie pozycję kuczną. Zabawę powtórzcie kilka razy.
3. Gimnastyka: powtórz ćwiczenia z poniedziałku.

PIĄTEK

1. Zabawa badawcza: przygotujcie jajko i szklanekę z wodą. Następnie wrzućcie jajko do środka i zaobserwujcie pęcherzyki powietrza znajdujące się na powierzchni skorupki. Znaczą one, że przez skorupkę przechodzi powietrze, a w przyszłości będzie mogło oddychać pisklą. Wyjmijcie jajo z wody, rozbijcie je na talerzyku i wskażcie jego elementy: żółtko, białko i skorupkę.
2. Mowa: poszukajcie odpowiedzi na pytania w internecie lub u innych domowników:
  - *Czy ze wszystkich jajek wykluje się pisklą?* (z tych, w których jest zarodek)
  - *Jakie warunki musi mieć jajko, żeby wyklulo się pisklą?* (ciepło)
  - *Czym żywi się zarodek w jajku?* (w jajku są zapasy pokarmu – żółtko)
  - *Do czego służy białko?* (chroni zarodek przed wstrząsami)
3. Zabawa ruchowa przy piosence: włączcie dowolną piosenkę o wiosnie; poruszajcie się w jej rytmie. Na pauzę w muzyce przyjmijcie pozę naśladowczą charakterystyczne dla

wiosny zwierzę, np.: bociana, jaskółkę, żabę, motyla, pszczołę, dżdżownicę. Zabawę powtórzcie kilka razy.

4. Przygotowanie do czytania: spróbuj zaśpiewać kolejne sylaby na melodię „Włazł kotek na płotek i mruga”, np.: ha-, ha-, ha-, he-, he-, he-, ho-, hu-, hy-. Odpowiedz: *Czy znasz, jakiś wiosenny kwiat na głoskę h?* Przyjrzyj się wielkiej literze „H” oraz małej literze „h”, Zwróć uwagę na różnice i podobieństwa w wyglądzie liter. Wymień litery podobne do „H” i „h” (I, L, l, F, N, n, m). Spróbuj wymienić wyrazy zaczynające się i kończące literą H.

Chomik szuka wiosny

Pewnego dnia mały Chomik obudził się w swojej norce na skraju lasu. Ziewnął, przeciągnął się, przetarł oczy łapką i wyszedł z norki szukać wiosny.

– Zimno – mruknął zaspany Chomik. Rozejrzał się dookoła, ale wiosny nigdzie nie było. Na gałązkach wierzby siedziały małe, puchate wierzbowe kotki.

– Co robicie tak wysoko? – spytał Chomik.

– Rośniemy, rośniemy – zawołały wierzbowe kotki.

– A wiosny nie widziałyście? – spytał Chomik. Ale właśnie nadleciał wiatr, wierzba zaszumiała gałązkami i Chomik nie usłyszał, co mówią wierzbowe kotki.

Poszedł więc dalej. Świeciło słońce, a po niebie przepływały małe chmurki.

– Halo – zawołał do nich Chomik. – Czy nie widziałyście wiosny?

A wtedy jedna z chmur zasłoniła słońce i na Chomika spadły krople deszczu.

– Brr... – skulił się Chomik przy ziemi i zobaczył małe, białe kwiatki.

– Może wy widziałyście wiosnę? – spytał, ale kwiatki były malutkie i jeszcze nie potrafiły mówić. Chomik poszedł dalej szukać wiosny. W górze między drzewami fruwały ptaki. Były bardzo zajęte, bo zbierały gałązki i wiórki na budowę gniazd.

– Może wy wiecie, gdzie jest wiosna? – zawołał Chomik, ale ptaki śpiewały, ćwierkały, gwizdały i nawet nie słyszały głosu Chomika.

– Muszę iść dalej, tutaj jeszcze nikt wiosny nie spotkał – mruknął do siebie. Aż wreszcie Chomik doszedł na łąkę, a tam... na długich nogach stał pan bocian.

Chomik zadarł wysoko głowę i przyjrzał się boćkowi. Jego nawet nie warto pytać o wiosnę, jest taki zmarznięty, że aż nos i nogi ma czerwone. A bocian też przyjrzał się Chomikowi i zaklekotał:

– Coś podobnego! Ta żaba cała ubrana jest w ciepłe futerko, a ja myślałem, że to już wiosna – i odleciał.

A Chomik powędrował dalej szukać wiosny.

Agnieszka Galica

Źródło: A. Galica, „Chomik szuka wiosny” [w:] „Antologia literatury dla najmłodszych...”, KAW, Warszawa 2002, s. 190.

ZAGADKI

*W kropki ma spódnice,
chętnie zjada mszyce. (biedronka)*

*Kiedy wiosna z wonnych kwiatów
plaszcz na drzewa kładzie,
one znoszą kwietny pyłek
do swych domków w sadzie. (pszczoły)*

*Złośliwa panienska,
w pasie bardzo cienka.*

*Leci, brzęczy z daleka,
każdy od niej ucieka. (osa)*

*Nosi błoto, glinę.
Mozolnie pracuje,
bo małe gniazdko
pod dachem buduje. (jaskółka)*

*Gdy wiosną powieszysz
budkę na jabłoni,
jaki ptak przyleci
uwić gniazdko do niej? (szpak)*

*Wiosną radzi kuma kumie,
ledwo zbudzą się ze snu.
– Nad jezioro, rzekę, strumień
śpieszmy kumy, ile tchu! (żaby)*

*Tu cytrynek, tam paż królowej,
wszędzie piękne, kolorowe.
Lekko unoszą się nad łąką,
gdy tylko zaświeci słońko. (motyle)*

*Śmiało rusza w drogę,
choć ma jedną nogę.
Czy to wiosna, czy lato,
czy jesień,
wszystko, co ma, z sobą niesie. (ślimak)*

*A co to za pan dobrodziej?
Wciąż po mokrych łąkach chodzi,
nos do każdej wtyka dziury
i na wszystkich patrzy z góry. (bocian)*

*Gdy spadnie trochę dżdżu
na ziemię,
jej bardzo jest przyjemnie;
wychodzi z ziemi, bo chce też,
zobaczyć, jak wygląda deszcz! (dżdżownica)*

Źródło: „Księga zagadek”, oprac. E.M. Skorek, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2005, s. 24, 255, 217, 89, 311, 381, 188, 317, 24, 58.